

*Ferruginoses*

Tarragona

Espluga de Francolí: 540 m. sobre el mar. Ferruginoses bicarbonatades fredes radioactives.

*Arsenicals*

Tarragona

Cardó: Les fonts i Columna són bicarbonatades càlciques, varietat arsenical amb iode i bromo.

La Bartral és nitrogenada, varietat bicarbonatada càlcico-magnesiàna.

En realitat, certs manantials podrien ésser inclosos en més d'un grup, o sigui, per exemple, les aigües de Sant Hilari: posades entre les alcalines, podrien també entrar entre les ferruginoses.

I, encara, ens quedaria un grup que el forma La Garriga i Santa Coloma de Fernès, a 260 i 150 m. sobre el nivell del mar: oligometàl·liques i termals les dues i les últimes fluorurades, que també tenen importància per a recordar i indicacions terapèutiques precises.

No tenim la pretensió d'haver anomenat tots els balnearis de Catalunya, únicament hem assenyalat els que porta "La Guia Oficial", de l'any 1927, per no disposar d'altra. Amb tot, és prou completa per complir les indicacions dels cinc grups de malalts, si, a semblança de França, s'escollis també aquest mateix número.

Un cop escollides les estacions balneàries, i seguint les idees del Dr. Molinery, un dels metges francesos més significats a favor dels camps termals (i del qual són els treballs que ens ha inspirat aquest article), direm que per a la instal·lació d'una colònia escolar es comença per buscar un lloc amb condicions per a fer-hi vida a l'aire lliure i allí s'ai munta un campament mitjançant tendes de campanya, a semblança del que en el nostre país té organitzat "Palestra". La colònia allí establerta distribueixi el dia entre la cura d'aigua, la d'aire, la de sol i el bosc, i les nits es passen dins la tenda de campanya o dins una barraca de fusta, cosa que es recomana pels motius que més tard direm.

I, amb l'objecte de treure el major profit del

conjunt de les condicions que es requereixen al campament termal, es procura coordinar (sempre que sigui possible), una cura d'altura i una aigua mineral i una baixa altura amb aigua mineral semblant, per exemple, una aigua mineral sulfurosa situada de 600 a 1000 metres sobre el nivell del mar i una altra, també sulfurosa, que solament estigui a 300 i, a ésser possible, per sota d'aquest nivell sobre el mar. La sola enunciació de les dues altures dona idea de dos climes diferents i, per tant, també de les indicacions terapèutiques, i això que hem dit de les aigües sulfuroses és aplicable als altres quatre grups termals.

Els metges francesos pràctics en l'organització de les colònies escolars en campament termal, es decanten a favor de la tenda de campanya, o sigui de roba, i no admeten la barraca de fusta, pel motiu que reconeixen certs avantatges a la tenda, tals com el no patir-se en elles epidèmies i al mateix temps de resultats més tonificants, puix no resguarden completament de la contínua acció climàtica, aguerint els cossos contra les influències dels canvis de temps, endurint tot el cos i augmentant les energies corporals.

Però no tot són flors i violes. Organitzar una colònia escolar de malalts no és igual ni tan senzill com organitzar-la amb subjectes en bon estat de salut; per tant, abans ha de pensar-se com seran ateses les criatures enviades a aquestes colònies escolars.

El més lògic, el més senzill i el més pràctic sembla que podria ésser el següent: en arribar la colònia a l'estació termal (ja estarien es tendes de campanya arreglades amb els cits, lavabos, etcètera, etc.), immediatament es posarien sota la direcció del metge del balneari, el qual sentaria les indicacions individuals i generals pel que faria referència al tractament minearl.

Les indicacions sobre l'horari dels menjars i qualitat i quantitat dels mateixos, bans de sol, hores de repòs, hores d'esbarjo, hores de cultura, vindrien ja assenyalades des de la ciutat d'on hauria sortit la colònia i dirigides pels metges d'higiene escolar que hem de suposar que tota ciutat ha de tenir.

Les organitzacions de campaments termals sortirien més cares que les actuals colònies escolars, però, si els resultats compensessin les majors despeses, enhorabona siguin aquestes esmerçades.

Els ajuntaments creadors dels campaments ter-